

Стопански съобщения, съвети и рецепти.

Къде отиваме? — Участието на чуждия капитал въ индустрията на България. По-нови данни нѣмаме. Съ такива разполагаме отъ „Анкетата върху едрата и покровителствуванa индустрия въ България за 1921. г.“, направена отъ Дирекцията на статистиката. Но тѣзи данни не представятъ сжщинското положение.

Чуждитѣ предприятия за да не показватъ голѣми печалби, та да избѣгватъ по-голѣмо облагане съ данѣци, показватъ свършено малко вложени капитали. Нуждата отъ капитали тѣ попѣлватъ въ видъ на кредити, които често пѣти принадлежатъ на самитѣ предприятия. (Че това предположение е вѣрно, можемъ да се увѣримъ, ако прегледаме равномѣтката напр. на акционерното дружество „Фумаро“, вече ликвидирало. Споредъ тая равномѣтка, капиталътъ на дружеството е **единъ** милионъ, а кредититѣ **108** милиона! — Кой банкеръ би далъ на едно акционерно дружество 108 пѣти повече кредитъ отъ капитала, който е недостатъченъ дори за заплатата на неговия главенъ директоръ въ България?).

Споредъ горната анкета, вложенитѣ капитали въ индустрията на България възлизатъ на 5 милиарда и 156 милиона, отъ които 3,771,500,000 български и 1,384,500,000 чужди.

Анкетирани сж 1519 предприятия, отъ които 1348 сж български, 78 чужди и 93 смѣсени.

Прави впечатление, че българскитѣ предприятия сж **много на брой, но слаби по капиталъ**. Има отдѣлни индустриални клонове, които всецѣло сж въ чужди рѣце. Такива сж: солопроизводството (на морска соль) — 100⁰/₀; стькларство — 100⁰/₀; килимарството — надъ 80⁰/₀; захарната индустрия — 91⁰/₀; предприятия за медни и оловни руди — надъ 82⁰/₀. Има и други клонове, дето преобладава чуждиятъ капиталъ, напр. производството на ламарина и телъ (54⁰/₀), кибритъ и взривни вещества (51⁰/₀).

Обаче, отъ времето, за което сж дадени тия данни, сж минали 7 години. Отъ тогава много вода е изтекло. Презъ това време чуждиятъ капиталъ направи нови завоевания въ нашата индустрия, съ намѣрение да я постави всецѣло подъ своя рѣжа. Така, една франко-белгийска финансова група закупи Картела (Съединенитѣ тютюневи фабрики), — доскоро чисто национална индустрия, оценена надъ 100 милиона лева и имаща 35⁰/₀ отъ